

УДК 821.161.2-3Кож7 373.21

**Марта МАКСИМЮК,**  
ВДНЗ України «Буковинський державний  
медичний університет»,  
Чернівці (Україна),  
maksymjuk@ukr.net

**Marta MAKSYMUK**  
Higher State Educational Establishment  
of Ukraine «Bukovina State  
Medical University»  
Chernivtsi (Ukraine)

**ТВОРЕННЯ ОБРАЗУ УКРАЇНИ У  
РОМАНІ ВАСИЛЯ КОЖЕЛЯНКА  
«КОНОТОП» ЗАСОБАМИ ОНОМАСТИКИ**

**UKRAINE IMAGE CREATION IN VASYL  
KOZHELYANKO NOVEL “KONOTOP” BY  
ONOMASTICS MEANS**

**Ключевые слова:** ономастика художественного произведения, постмодерный текст, Украина, В. Кожелянко, функционирование топонимов, «альтернативная история».

**Максимюк Марта. Создание образа Украины в романе В. Кожелянко «Конотоп» средствами ономастики.**

В статье на материале романа В. Кожелянко «Конотоп» рассмотрено использование автором средств ономастики при создании образа Украины.

В романе „Конотоп” писатель создает „альтернативную историю” Украины, и собственные имена, благодаря своей полифункциональности, становятся отличным материалом под пером мастера художественного слова. С помощью разной стилистической окраски онимов В.Кожелянко в каждом конкретном случае передает нужные в данной ситуации смыслы и оттенки значения. Используемые автором топонимы являются яркими маркерами специфики его письма, создавая вместе с другими классами собственных имен ономастическое пространство романа.

Топоніми в художньому творі нерозривно пов'язані з іншими класами власних назв, і всі разом вони становлять онімний простір художнього твору, в якому назви географічних об'єктів займають значне місце. Цей розряд онімів, як вважає переважна більшість дослідників, підпорядковується загальним законам художності контексту, є експресивним, стилістично навантаженим і „вимальовує” просторову домінанту художнього тексту.

Вивчення реальної топонімії започатковане давно. Цей сектор національного онімного простору є об'єктом ономастичних студій не одного покоління дослідників. Топонімія ж художнього тексту не так давно потрапила в поле зору наукових зацікавлень, зрештою, як і ономастика художнього твору взагалі. Топонімам, їх функціям у художньому творі в останнє десятиліття все більше уваги приділяють дослідники онімії художнього тексту. Зокрема, Ю. Карпенко виділив за функціональним навантаженням топоніми „переднього” і топоніми „заднього” плану. Подібний поділ пропонує і Г. Лукаш: „Поетичні топоніми як засоби реалізації мистецького задуму створюють своє семантичне поле по відношенню до системи дійових осіб. Вони або безпосередньо стосуються життя героя, вказують на координати його місцеперебування, або служать орієнтирами у світлі існування другорядних осіб”<sup>1</sup>

Російська дослідниця О. Фонякова зауважує, що „географічні назви виконують особливо важливу роль у тексті: служать композиційно-мовленнєвим засобом створення документальності оповіді в авторській мові, по-різному розкриваючи образ автора-оповідача; пов'язані з розвитком сюжету й мікротексту; трапляються і в мові персонажів, виконуючи різноманітні функції”<sup>2</sup>. Крім того, дослідниця вважає, що „з погляду синтагматики й ролі в мовній композиції макротексту, всі топоніми поділяють на три нерівні групи. Першу групу становлять топоніми, пов'язані з розвитком сюжету, долею головного героя, ... історією його зовнішнього й внутрішнього життя”<sup>3</sup>. Очевидно, ця група, виділена російською дослідницею, співвідносна з топонімами „переднього плану” Ю. Карпенка.

У другу групу О. Фонякова виокремлює „назви далеких об'єктів, не пов'язані безпосередньо з розвитком сюжетної дії. Вони потрапляють у свідомість переважно з книг або розповідей співрозмовників”. До третьої групи, вважає ономаст, „належать назви місцевостей та міст, які не пов'язані прямо з розвитком сюжету, а характеризують біографію, місце народження ... епізодичних дійових осіб або визначають місце дії в певних епізодах. Осторонь цього поділу залишаються частовживані топоніми, які відіграють зв'язувальну, наскрізну роль у макротексті”<sup>4</sup>. Топоніми, віднесені дослідницею до 2 і 3

груп, за Ю. Карпенком, – це топоніми „заднього плану”.

Цілком очевидно, що топоніми „переднього плану” є більш частовживані, ніж топоніми „заднього плану”, оскільки співвідносяться з найменуваннями персонажів. Топоніми в тексті роману необхідно розглядати у контексті, як складник єдиного цілого – онімного простору роману. Без контексту топонім не мав би жодних додаткових конотацій і виконував би насамперед функцію локалізації дії. Лексичне оточення здатне актуалізувати різноманітні потенційні семи, що є в топоніма, підсилити його експресивність й емоційну виразність.

Як і в інших романах, В. Кожелянко в „Конотопі” творить „альтернативну історію” України, і онімія стає в цьому процесі вдячним матеріалом. Створені автором оніми різняться стилістичним забарвленням – від помпезно-претензійних (*Українська імперія, Києворуська імперія*) до пат ріот ично-інтимних (*Україна-ненька, Ненька-Славна Україна*). Це дає можливість письменнику в кожній конкретній ситуації використати найбільш вдалий для певного контексту онім, а також передати найрізноманітніші відтінки ставлення різних персонажів до поіменованого так денотата.

Як і в інших романах, В. Кожелянко в „Конотопі” – україноцентрист. Він творить свою „альтернативну Україну”, і онімія стає в цьому процесі вдячним матеріалом. *Суверенна Соборна Самостійна Україна-ненька, Українська Держава, Ненька-Славна Україна, Українська імперія, Вітчизна, Києворуська імперія, Український гетьманат, Велике Руське князівство, Козаччина, Малоросія* – усе це власні назви для номінації одного денотата – України. Створені автором оніми охоплюють широкий спектр за стилістичним забарвленням – від помпезно-претензійних (*Українська імперія, Києворуська імперія*) до пат ріот ично-інтимних (*Україна-ненька, Ненька-Славна Україна*). Це дає можливість письменникові в кожній конкретній ситуації використати найбільш вдалий для певного контексту онім, а також передати найрізноманітніші відтінки ставлення різних персонажів до поіменованого так денотата.

Топоніми *Держава, Українська Держава, Ненька-Україна, Самостійна Соборна Україна* виконують, окрім основних для топонімів ідентифікаційної та локалізаційної, ще додаткові стилістичні функції. Ці оніми мають піднесено-патріотичне смислове навантаження. Вони передають загальне для романів В. Кожелянко ставлення головних персонажів (і, певно, й самого автора) до України як найбільшої цінності.

Загальновідомо, що в різні історичні періоди для називання України використовували різні оніми. Отож, закономірно, що вибір відповідного топоніма в тексті роману часто продиктований необхідністю коректно вписати оповідь про подію (Конотопську битву) в контекст – конкре-

тний репортаж Автовізія Самійленка для ЗМІ певного спрямування. Стилiстичні особливості онімів залежать від індивідуальної манери письменника, його особистості та культурно-історичної епохи, до якої належить автор. Отже, не дивно, що серед згаданих вище онімів для називання України майже стовідсотково вжито авторські варіанти номінацій. Належність романів В. Кожелянко до постмодернізму зумовлює насиченість його текстів різностильовою лексикою, зокрема й онімною, її однозначну алюзійність.

Сам макротопонім *Україна* використано в тексті роману 97 разів. Цей онім виконує, зазвичай, ідентифікаційну та локалізаційну функції.

Такі топонімні номінації, як *Велике Руське князівство, Козаччина, Малоросія, УССР, Києворуський каганат* – це назви державних утворень на території сучасної України в різні часи. Зокрема, власну назву *Козаччина* використано в розділі „Аллах – над нами, москва – під нами, перемога – за нами”. Так іменує Україну в розмові про геополітику з Автовізієм Самуїл-огли зять кримського хана Мамсир-мурза: „А з ким на півночі межує Козаччина?”<sup>5</sup>. Таке найменування відображає тогочасні суспільні умови, адже найбільшою силою в Україні XVII ст. було козацьке військо, яке, водночас, було загрозою для татар і турків, оскільки козаки захищали землі України від набігів орди, а часто й самі ходили в походи на татар. Творення назви держави від апелювання козак – *Козаччина* (на зразок Волощина, Московщина) логічно вмотивоване.

Топонім *Велике князівство Руське* – історичний. Так було поіменовано Україну в Гадяцькій угоді, укладеній гетьманом Іваном Виговським з Польщею. Велике князівство Руське, згідно Гадяцької угоди, утворювали Київщина, Брацлавщина та Чернігівщина<sup>6</sup>. У романі В. Кожелянко цей топонім використаний для називання території України. Онім *Велике князівство Руське* (і його варіант *Велике Руське князівство*) фіксуємо в тих частиних текстах, які співвідносні з певними історичними подіями. Зокрема, ця власна назва використана в розділі „Реконструкція імперії: десять геополітичних віртуальностей”. Тут Автовізієм Самійленко моделює можливі варіанти розвитку подій після Конотопської битви. У „Віртуальності № 5” читаємо: „*Велике князівство Руське (Україна) входить у Річ Посполиту на правах конфедерації спільно з Польщею і Великим князівством Литовським*”<sup>7</sup>. Цей же онім, лише зі зміненним порядком його компонентів, фіксуємо в розділі „Discursus de bello Moscovitico”. В інтерв’ю Автовізія Самійленка з гетьманом Іваном Виговським на запитання журналіста про те, „якою Ви бачите Україну в майбутньому”, гетьман відповідає: „*Так, якийсь час ми, Україна, могли би бути в одній конфедерації з Польщею та Литвою, як Велике Руське князівство*”.

Але тут же гетьман зауважує: „...я ж бо знаю, що конфедерація з Польщею – це суцільна війна. Як також з Москвою...”. Тому майбутнє – „лише повна державна незалежність Самостійної Соборної України!”<sup>8</sup>. Онім **Самостійна Соборна Україна** – авторський, як відомо, така власна назва не зафіксована жодним офіційним документом. Але В. Кожелянко творить такий оказіоналізм для називання України, передаючи прагнення українців до незалежності своєї держави, а вживання цього оніма гетьманом Іваном Виговським покликане наголосити, що бажання бачити Україну сильною самостійною державою було притаманне державним діячам ще в XVII ст. Отож, використання кожної зі згаданих власних назв зумовлене контекстом, змістом висловлювання.

Топонім **Українська Держава** використано в романі 6 разів. Цю власну назву фіксуємо в мовленні персонажів, зокрема головного героя Автовізія Самійленка: „Атож, містер гетьман, завтра ви зберете Всенародний конгрес українського народу і проголосите незалежну соборну суверенну Українську Державу!”<sup>9</sup> (з репортажу Автовізія Самійленка „Як ішли ми до бою темньої нічки або Гармати били, а ми наступали” для газети „Шлях в Перемогу”). Також макротопонім **Українська Держава** використано в розділі „Реконструкція імперії: десять геополітичних віртуальностей”. Тут фіксуємо й низку інших онімів: **Гетьманщина**, **Український гетьманат**, **„Велике Руське князівство”**, **Велике Руське православне князівство**, **Русь-Україна**, **Держава**, **Україна-Русь**. У десятих „віртуальностях” журналіст моделює різні варіанти розвитку подій після Конотопської битви і відповідно до того, як діє гетьман І. Виговський, Україна у „віртуальностях” поіменована то **Велике князівство Руське**, то **Український гетьманат**, то **Україна-Русь**. Усі ці власні назви різняться між собою. І не тільки (і не стільки) стилістичним забарвленням, скільки внутрішнім змістом, адже в реальній ономастиці ці топоніми (наприклад, **Велике князівство Руське**, **Гетьманщина**) використовують для називання різних історичних, географічних і політичних реалій. У XVII ст. держави **Україна** в сучасному термінологічному та політичному сенсі не існувало. Так, за УРЕ, „Гетьманщина – територія Лівобережної України разом з м. Києвом, яка після Андрусівського перемир'я 1667 увійшла до складу Російської держави”<sup>10</sup>. Власну назву **Велике князівство Руське** взагалі не фіксують ні Українська радянська енциклопедія<sup>11</sup>, ні Великий радянський енциклопедичний словник<sup>12</sup>. Фіксують цей онім лише українські історичні праці, підручники з історії України<sup>13</sup>.

Засвідчено в тексті роману використання запозичених з реальної топонімії онімів на позначення України. Це такі: **Малоросія**, **УСРСР**, **„Малоросійська губернія Російської імперії”**.

Такими власними назвами Україну йменували в різні історичні часи, і відповідно ці оніми стали символами своєї епохи, їх використання в різних контекстах допомагає письменнику творити необхідні конотації, передавати „приховану” інформацію про персонажів чи їх ставлення до певних об'єктів, ситуацій тощо. Сприяє цьому й свідомо „викривлена” начебто на російській кшталт, транскрибовано-транслітерована назва – **„Малоросійська губернія Російської імперії”**, яка також допомагає відчути несправжність, „альтернативність” світу, який творить у своєму романі В. Кожелянко.

Топонім **Малоросія** використовує Автовізія Самойленков у репортажі „Епохальна битва народів чи банальна жабомишподраківка” для газети „Київські весті”. Ця власна назва використана двічі в цьому розділі, тут журналіст розглядає історичні події і зокрема Конотопську битву з погляду великоросійського шовінізму: „А остаточно крапку в закономірному процесі приєднання Малоросії до Російської імперії було поставлено через півстоліття під Полтавою...”<sup>14</sup>.

Назву **„Малоросійська губернія Російської імперії”** фіксуємо ще в одній статті виразно проросійського характеру – „Життя за царя Сказ про витязів землі Рускої – богатирів билинних та про татарів поганих, хохлів зрадливих, ляхів-супостатів” Автовізія Самойлова для газети „Пульс Тушкіна”. Цей онім використаний у „коментарях” журналіста, якими перемежований текст „сказу” гусяря Хренніка Тихонова. За допомогою введення в тканину тексту такого оніма автор може передати ставлення певних кіл, проросійськи, шовіністично налаштованих, до незалежності України і належності до Української держави Криму. Зокрема, у „коментарі” Автовізія Самойлова читаємо: „Питання Криму, до речі, досі не розв'язане, бо ця півострівна споконвічно великоруска земля чомусь належить до цього штучного державного утворення на землях Південної Росії, яке називається „Україна”, замість того, аби носити свою питому назву „Малоросійська губернія Російської імперії...”<sup>15</sup>.

Для називання України в XVII ст. використовували різні назви, зокрема, в тексті роману „Конотоп” В. Кожелянко фіксує кілька з них: „Як людина менталітету XVII ст. він (Б. Хмельницький. – М.М.) собі й не уявляв, що може бути САМ правителем такої величезної території, яку навіть не знав достеменно як назвати (Україна, Князівство Руське, Черкащина, Гетьманщина тощо)...”<sup>16</sup>. Письменник майстерно обіграє відсутність єдиної назви для номінації України в XVII ст., подає через роздуми видатного діяча того часу Б. Хмельницького варіанти називання належної до тогочасної України території, хоча історичної правди автор тут очевидно не дотримується, адже **Велике князівство Руське** з'явилося за часів гетьмана І. Виговського після укладення з поляками Гадя-

цької угоди, назва *Гетьманщина* – ще пізніше<sup>17</sup>. Проте для постмодерністського тексту зміщення часових і просторових реалій цілком допустиме, що дає можливість письменникові-постмодерністу використовувати для творення свого світу-тексту необхідні історичні факти, хай навіть і розведені в часі в історичній реальності.

Коли ж головний герой Автовізії Самійленко залишається сам на сам із собою, *Україна* тоді теж залишається для нього тільки *Україною*, або *Ненькою*, навіть у „малокультурному XVII столітті, де уявлення не мають про пиво в бляшанках і кулькові авторучки”: „...Я їхав верхи Україною XVII ст., по праву руку шумів Дніпро, по ліву – хилились трави безмежного степу...”<sup>18</sup>. Тут, поряд з власною назвою *Україна*, автор використав ще два символи козацької України – *степ* і *Дніпро*.

Отже, використання В. Кожелянком у „статтях” журналіста Автовізії Самійленка великої кількості власних назв для номінації України дає можливість авторові, використовуючи пропріальну лексику, творити „альтернативну історію”, яка різниться акцентами залежно від національно-політичного спрямування видання, для якого Автовізії підготував той чи інший матеріал.

Фіксуємо в романі ще низку цікавих топонімічних найменувань. Це, зокрема, оніми “У” та “М”. Ці власні назви використані у романі в есею „Крайна “У” та оскомщина “М”: наші корені різні”. Сучасний читач, той, що бодай трохи цікавиться сучасною політикою, мимохіть згадає книгу колишнього президента Л. Кучми „Україна – не Росія”. Узагалі, В. Кожелянко – майстер таких „алюзійних онімів мимохідь”. У наведеному „есею” Автовізії В. Кожелянко розмірковує про „походження, розвиток, онтологічне призначення та сакральне значення у матеріальному світі цих двох народів – українців та росіян, яких багато хто вперто хоче поєднати в одному спільному генеалогічному дереві, чи навіть розмістити на одній гілці”<sup>19</sup>. Письменник коротко подає деякі факти з історії України, причому, історія тут розглядається з виразно проукраїнського погляду, а наведені факти повинні сформулювати в читача впевненість у тому, що „ми різні народи і наші корені – різні”<sup>20</sup>.

Оніми “У” та “М” введені в текст есею „для зручності”, хоча цілком очевидно (у тексті не приховано, про які країни/нації йдеться): “У” – Україна, “М” – Московщина, і, відповідно, письменник творить назви для номінації народів: від “У” – *у-вці*, від “М” – *м-ці*.

“У” в есею виступає метрополією відносно “М”, *у-вці* – носії високої духовності, культури, освіченості. Як цілком очевидне, природне явище описано в есею процеси державотворення на території “У”: „Отже на “У” одна цивілізація замінює іншу”<sup>21</sup>, а „українська людина могла називатись по-різному: сармати,

*анти, гунни, слов’яни, русини...*”<sup>22</sup>. Тому автор використовує кілька власних назв для йменування держав, які свого часу існували на цій території: *країна “У”, Києворуський каганат, Києворуська імперія, „Велике Литовське князівство”, „Річ Посполита”, Київська матір*. Прикметним у цьому ряду є авторський онім *Київська матір*. В. Кожелянко творить його за зразком іншого, реального оніма – Київська Русь, замінивши компонент *Русь* на *матір*. Таким способом автор ще раз чи то ненав’язливо нагадує про „першість” Києва і державного утворення на українських землях, називаючи державу (країну) *матір’ю*, і додаючи означення *Київська* (за аналогією з онімом *Київська Русь*), чи то іронізує з мовного штампа радянської (і не тільки) доби „мать городов русских”. Удаючись до футурології і моделюючи „таку собі шкідливу картину майбутнього”, В. Кожелянко есеєм Автовізії Самійленка стверджує: „Через 300 років “У” – буде! У-вцям не аж надто важливо, як буде називатись держава на території від Сяну до Дону, і чи буде взагалі якась держава, але вільний у-вець буде”<sup>23</sup>. Тут за допомогою власних назв автор передає потаємні імперські прагнення українського державотворення (*Києворуська імперія, Києворуський каганат, Київська матір*), і опосередковано – за допомогою окреслення меж етнічних українських земель – „від Сяну до Дону”.

Оніми, які й нині у вжитку, використано в тексті роману паралельно з тими, які позначали історичні реалії в певний історичний період. Тобто В. Кожелянко навіть на рівні онімії передає „зв’язок часів”, постійно трансформує історичні оніми в сучасні для читача кінця ХХ – початку ХХІ століть назви. Ця особливість ономастичного письма В. Кожелянка покликана, на нашу думку, донести до читача неминучість неперервності історичного розвитку як цивілізації загалом, так і такої форми організації суспільства, як держава.

Отже, топоніми в романі В. Кожелянка репрезентують підхід письменника до творення „альтернативної історії”, є яскравими показниками специфіки його „онімного письма”, творячи разом з іншими класами власних назв онімний простір роману. Проведений аналіз доводить, що використання топонімів залежить від змісту та тематики твору, контексту, у якому вжито конкретний онім. Специфіка топонімів у художньому творі також полягає в посиленні локальної характеристики співвідношення „персонаж – місце дії”, у створенні ефекту реальності (чи ірреальності) зображуваних подій. Важливу роль у доборі та творенні В. Кожелянком онімів відіграє належність його романів до постмодерної літератури, якій, як відомо, характерні алюзійність, іронічність, гротесковість тощо.

References:

- <sup>1</sup> Lukash G.P. Vzeyemodiya ukrayinskoyi ta rosiyskoyionimnoyi leksyky v movi tvoriv V.K.Vynnychenka / G.P.Lukash // Literaturna onomastyka ukrayinskoyi ta rosiyskoyi mov: vzeyemodiya, vzeyemozvyazky : Zb. nauk. prac. – K. : NMK VO, 1992. – S. 128.
- <sup>2</sup> Foniakova O.I. Imia sobstvennoye v hudozhestvennom tekste : ucheb. posobiye / O.I.Foniakova. – L. : LGU, 1990. – S. 83 – 84.
- <sup>3</sup> Ibid., S. 84.
- <sup>4</sup> Ibid., S. 84
- <sup>5</sup> Kozhelyanko V. Konotop / V. Kozhelyanko // Kozhelyanko V. Defilyada. Romany. – Lviv : Kalvariya, 2007. – S. 213.
- <sup>6</sup> Subtelnyj O. Ukrajina: istoriya / O. Subtelnyj. – K. : Lybid, 1992. – S. 132.
- <sup>7</sup> Kozhelyanko V. Konotop / V. Kozhelyanko // Kozhelyanko V. Defilyada. Romany. – Lviv : Kalvariya, 2007. – S. 177.
- <sup>8</sup> Ibid., S. 190.
- <sup>9</sup> Ibid., S. 173.
- <sup>10</sup> Ukrayinska radianska encyklopediya. V 12-ty t. T. 11. – K., 1979 – 1984. – S. 15.
- <sup>11</sup> Ukrayinska radianska encyklopediya. V 12-ty t. T. 11. – K., 1979 – 1984. – 608 s.
- <sup>12</sup> Ukrainskij sovetskij encyklopedicheskij slovar. V 3-x t. T. 1, T. 2. – K., 1988. – 756 s., 768 s.
- <sup>13</sup> Istoriya Ukrainy. – Lviv : Svit, 1996. – S. 125.
- <sup>14</sup> Kozhelyanko V. Konotop / V. Kozhelyanko // Kozhelyanko V. Defilyada. Romany. – Lviv : Kalvariya, 2007. – S. 185.
- <sup>15</sup> Ibid., S. 201.
- <sup>16</sup> Ibid., S. 184.
- <sup>17</sup> Ukrayinska radianska encyklopediya. V 12-ty t. T. 11. – K., 1979 – 1984. – S. 15.
- <sup>18</sup> Kozhelyanko V. Konotop / V. Kozhelyanko // Kozhelyanko V. Defilyada. Romany. – Lviv : Kalvariya, 2007. – S. 223.
- <sup>19</sup> Ibid., S. 153.
- <sup>20</sup> Ibid., S. 154.
- <sup>21</sup> Ibid., S. 154.
- <sup>22</sup> Ibid., S. 154.
- <sup>23</sup> Ibid., S. 157.

**Maksymyuk Marta. Ukraine image creation in Vasyl Kozelyanko novel "Konotop" by onomastics means.** Toponyms in the work of art are inextricably linked with other classes of proper names, all they make an onomasiological space of the artwork., in which the names of geographical objects play a significant role. This category of orthonyms, according to the vast majority of researchers, are placed under the general laws of the context's artistry, is expressive, stylistically loaded and "paint" a spatial dominant of a literary text.

Learning the real toponymy was established long ago. This sector of the national onomasiological studies of several generations of researchers. Toponymia of a literature text took the attention of scholars not so long ago, however, as well as onomastics of literature texts in general. In the last decade researchers pay quite more attention to toponyms and their functions in the literature text and to the onomastics phenomena of literature text.

V. Kozhelyanko in the novel "Konotop" creates "an

alternative history" of Ukraine and onomastics helps in this process greatly. Created by the author orthonyms differ with stylistic By authors dumb different stylistic shades. This allows the writer to use in a very particular situation the most efficient orthonym for a specific context and to transmit the variety of shades of characters' attitudes on titled in that way denotatum.

Toponyms in Kozhelyanko novel represent the approach which is used by the author for creating "an alternative history", are bright indicators of the specificity his "onomastic writing", making with other classes of proper names onomastic space of a novel. Conducted analysis shows that the usage of toponyms depends on a context and the text's theme, in which was used a specific orthonym.

The specificity of toponyms in a literature text also lies in a strengthening of a local correlation characteristic "a character – a place of an action", in creating the reality effect (or unreality) of represented events. The important role of sorting out and creating orthonyms by V. Kozhelianko plays a belonging of his novels to postmodern literature, which can be characterized, as we know, allusion, irony, grotesque ect.

**Key words:** *onomastic of a literature text, postmodern text, Ukraine, V. Kozhelianko, functioning of toponyms, «an alternative history».*

*Максимюк Марта* – кандидат філологічних наук, викладач кафедри суспільних наук та українознавства ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет». Коло наукових інтересів: стилістика української мови, ономастика художнього тексту. Автор понад 10 наукових праць, співавтор навчально-методичного підручника та монографії.

*Maksymyuk Marta* – Candidate of Philological Sciences, teacher of Social and Cultural Studies Department of Bukovinian State Medical University. Scientific interests: style of Ukrainian language, literary onomastics. Author of over 10 scientific articles, co-author of teaching-methodical textbook and monograph.

**Received:** 09-10- 2015

**Advance Acces Publischer:** December 2015

© M.Maksymyuk, 2015